Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 203 (1203) ♦ Четвер, 26 жовтня 1995 року ♦ Ціна договірна

ЦІНИ ЗРОСТАЮТЬ. І НА ГРОШІ ТАКОЖ

Рівень інфляції на позначці 36%

Підготовлений урядом проект державного бюджету України на 1996 рік передбачає річний рівень інфляції у розмірі 36%, повідомив віце-прем'єр України з питань економічної реформи Віктор Пинзеник у середу в Києві на зустрічі з міністром фінансів Нідерландів Геррітом Залмом.

За 9 місяців 1995 року індекс інфляції становив 232,4%.

Як передає кореспондент агентства «Інтерфакс-Україна», серед найсерйозніших проблем реформування української економіки В. Пинзеник назвав потребу проведення реструктуризації великих державних підприємств. «Це дуже болюче питання, але без розв'язання цієї проблеми Україна завжди зіштовхуватиметься з питанням, бути чи не бути реформам», — сказав віце-прем'єр.

На думку В. Пинзеника, такою ж важливою є проблема створення чіткої системи адресної допомоги незаможним верствам населення.

Він повідомив, що валютні резерви Національного банку України нині становлять 2,5 млрд. доларів. У той само час, зазначив В. Пинзеник, 35% усієї грошової маси перебувають поза банківською системою — на руках у населення.

Про економіку не говорили. Хоч почали саме з неї

Голова Верховної Ради Олександр Мороз прийняв Міністра фінансів Королівства Нідерландів Герріта Залма, який перебував з офіційним візитом у Києві.

З огляду на те, що напередодні Герріт Залм провів плідні переговори з представниками українського уряду, зокрема з Прем'єр-міністром Євгеном Марчуком, Олександр Мороз пообіцяв про економіку вже не говорити. Але, схоже, не втримався. Високо оцінивши зусилля Герріта Залма, спрямовані на гідне представництво нашої держави у Міжнародному валютному фонді, Голова Верховної Ради висловив впевненість у тому, що, незважаючи на спад виробництва і фінансову кризу, Україні до снаги виконати план антикризових заходів, погоджених із МВФ.

Славний сокіл Амет-хан Султан

Учора громадськість Криму відзначила 75-річчя від дня народження свого «славного сокола», заслуженого льотчика-випробувача, лауреата Державної премії, двічі Героя Радянського Союзу Амет-хан Султана. В роки Великої Вітчизняної війни цей відважний кримський татарин з Алупки став одним з найвидатніших повітряних бійців. Його ще називали «грозою фашистських стерв'ятників». У 603 бойових вильотах він збив 30 літаків противника особисто і 19 — у групових повітряних боях.

Ті авіатори, хто добре знали героя, вважають, що він заслуговував і третьої Золотої Зірки. Але на перешкоді стала його національність. До останнього свого дня (1 лютого 1971 року) Амет-хан Султан випробовував нову техніку, виявляючи таку саму відвагу, як і в роки війни. Він загинув у небі.

Учора до бронзового погруддя Амет-хан Султана в Алупці прийшли його колишні друзі-фронтовики, сотні мешканців міста, гостей, де й відбувся мітинг пам'яті.

Триває візит Президента України Леоніда Кучми до країн Латинської Америки

Сьогодні Леонід Кучма спецлітаком прибув зі столиці Бразилії до Сан-Пауло — одного з найбільших індустріально-промислових штатів країни. Заплановано його бесіду у вузькому колі з губернатором М. Ковасом, зустріч з членами уряду та підприємцями.

Увечері спецлітак Президента відбуде з Куритиби до Буенос-Айреса — столиці Аргентинської Республіки.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Суши матраци: БУДЕМО ФЛОТ ДІЛИТИ

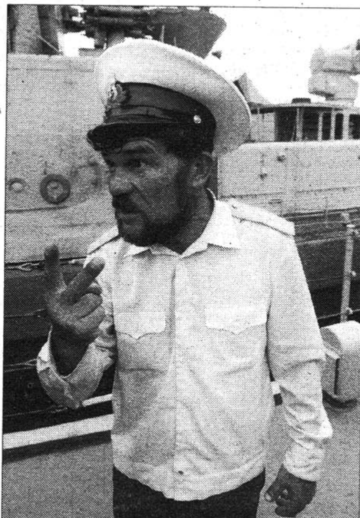
Слідом за подією

Україна — Росія: Чорноморський флот, НАТО, або Як нам облаштувати Європу

Мабуть, найголовнішими зовнішньополітичними подіями, що завжди хвилювали Україну, є ті, які можуть ускладнити стосунки між Києвом і Москвою. Завжди дається взнаки наша залежність від російської нафтогазової труби.

А приводів для хвилювання — скільки завгодно, бо перед Україною і Росією досі стоїть одна з найскладніших проблем — поділ Чорноморського флоту, щодо якого підписано найбільше двосторонніх угод. Але з одним продовженням — усі вони не виконуються під взаємний акомпанемент звинувачень в односторонньому порушенні. Чого варта лише нещодавня публічна заява Бориса Єльцина про те, що українська сторона порушує останню — Сочинську — угоду щодо ЧФ.

(Закінчення на 3-й стор.).

І не світить, і не гріє

Майже 600 млрд. крб. (близько 3 млн. доларів США) заборгував Чорноморський флот Севастопольському підприємству «Севастопольенерго» за електроенергію, повідомив в інтерв'ю кореспондентові агентства «Інтерфакс-Україна» заступник головного інженера підприємства Микола Горшков.

Борг ЧФ становить половину від усієї суми заборгованості міста за одержану електроенергію.

За словами М. Горшкова, більшість об'єктів флоту нині відключена від міської мережі електропостачання. «У відключенні об'єктів флоту немає ніякої політики», — сказав М. Горшков, пояснивши, що, відповідно до постанови уряду України, «Севастопольенерго» зобов'язане відключати всіх боржників незалежно від відомчої приналежності».

Він також зазначив, що, крім об'єктів флоту, у Севастополі подавання електроенергії припинене більш як 30 промисловим підприємствам (не припинене тільки тим, які забезпечують життєдіяльність міста).

У номер

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між урядом України і урядом Чеської Республіки про сприяння та взаємний захист інвестицій

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між урядом України та урядом Чеської Республіки про сприяння та взаємний захист інвестицій, підписану у м.Празі 17 березня 1994 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 20 жовтня 1995 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між урядом України та урядом Республіки Болгарія про взаємне сприяння та захист інвестицій

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між урядом України та урядом Республіки Болгарія про взаємне сприяння та захист інвестицій, підписану у м.Києві 8 грудня 1994 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 20 жовтня 1995 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між урядом України та Великою Соціалістичною Народною Лівійською Арабською Джамахірією про торговельно-економічне співробітництво

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між урядом України та Великою Соціалістичною Народною Лівійською Арабською Джамахірією про торговельно-економічне співробітництво, підписану у м.Києві 18 січня 1995 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 20 жовтня 1995 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про подання Генеральної прокуратури України щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України Ю.Л.Звягільського

Розглянувши висновки тимчасової депутатської комісії про подання Генеральної прокуратури України щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України Ю.Л.Звягільського, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Інформацію та висновки тимчасової депутатської комісії взяти до відома.
2. Звернути увагу Генеральної прокуратури України на поверховий підхід та порушення Закону України «Про статус народного депутата України» і Регламенту Верховної Ради України при підготовці та поданні Верховній Раді України матеріалів щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України Ю.Л.Звягільського.
3. Відповідно до частини третьої статті 9.6.1 Регламенту Верховної Ради України повернути подання Генеральній прокуратурі України як таке, що не відповідає нормам діючого законодавства, не є достатньо мотивованим і містить необ'єктивні факти.
4. Доручити постійній Комісії Верховної Ради України з питань законності і правопорядку здійснювати контроль за ходом розслідування кримінальної справи щодо народного депутата України Ю.Л.Звягільського.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 19 жовтня 1995 року.

Конституційний процес завершується?

Як уже повідомлялося, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз виступив перед головами районних, районних у містах Києві та Севастополі держадміністрацій, які навчаються в Інституті підвищення кваліфікації кадрів Української Академії державного управління.

Аналізуючи роботу народних обранців над законопроектами, Голова Верховної Ради зупинився на проблемі взаємодії двох гілок влади. На його думку, поки що не вдалося виробити стратегії співпраці між ними.

Водночас Олександр Мороз піддав критиці практику делегування права законодавчої діяльності. Як приклад, він навів рішення попередньої Верховної Ради, яка дозволила Кабінету міністрів у 1992—1993 роках видавати Декрети, що мали чинність законів. «**Й досі Верховна Рада не може навести порядок у правовому полі**», — підкреслив Голова ВР. Саме тому, з його точки зору, і могли з'явитися кілька варіантів Декрету про довірчі товариства. Тож не дивно, що за відсутності Закону про обіг цінних паперів, цей декрет сприяв черговому пограбуванню народу.

Проте ситуація не змінилася й нині, хоча в обіг надійшли вже приватизаційні сертифікати.

Олександр Мороз у своєму виступі детально зупинився на кількох Указах, якими Президент звільнив голів місцевих Рад. На його думку, висновки судової влади, яка призначається виконавчою, не завжди можуть бути об'єктивні, особливо при неврегульованості правового поля. Це — одна з ознак авторитарної влади.

Потім Голова Верховної Ради проаналізував проблеми конституційного процесу.

Олександр Мороз вважає, що Конституцію повинна приймати Верховна Рада, хоча зробити це буде важко. Однак на референдум проект Конституції виносити не можна, бо, як засвідчив досвід Росії, правовий нігілізм громадян не дозволить прийняти виважені рішення.

На його думку, до Конституції потрібно закласти універсальні норми, які регулювалися б законами прямої дії. Водночас Голова Верховної Ради наголосив, що основні дебати розгорнуться довкола форми правління. Зокрема, він підкреслив, що сьогодні в Україні діє президентська форма правління, яка, проте, істотно відрізняється від президентської форми правління в США.

Олександр Мороз детально пояснив, чому Конституційна угода не може стати основою нової Конституції. Він зупинився на тих суперечностях, які можуть виникнути уже найближчим часом після її прийняття з усіма недоліками Конституційної угоди.

Уперше Голова Верховної Ради запропонував механізм створення своєрідної Конституційної асамблеї, якщо нинішній склад парламенту не зможе прийняти Основний Закон нашої держави. Олександр Мороз вважає, що у цьому разі варто скликати З'їзд представницьких органів України — від сільської до Верховної Ради.

Водночас він повідомив про те, що понад 100 народних депутатів, у тому числі ті, хто її підписав, порушують питання про відкликання Конституційної угоди. Однак Голова Верховної Ради переконаний, що цього робити не можна.

Олександр Мороз відповів на низку запитань, адресованих йому слухачами.

Володимир КОРОЛЮК.

Заява Соціалістичної фракції Верховної Ради України

12 жовтня ц.р. Верховна Рада України ухвалила Постанову про вартісну величину межі малозабезпеченості, встановивши її в розмірі 4,8 млн. крб. Реальний розмір цього соціального нормативу за цінами вересня уже наближається до 6 млн., тому парламент, розуміючи складність економічної ситуації в Україні, пішов на поетапне наближення цієї величини до її справжнього показника, що повною мірою відповідає намірам, продекларованим урядом.

Одначе уже наступного дня Кабінет міністрів виступив із заявою, у якій розцінив це рішення вищого законодавчого органу держави як таке, що спрямоване нібито на підрив Програми дій уряду, назвав постанову Верховної Ради України популістським заходом і провокацією.

Намір зірвати реалізацію рішення Верховної Ради оприлюднив і Президент України Л.Д.Кучма, наголосивши, що виконавча влада не збирається зважати на цю постанову.

Викликає щонайменше подив така поспішна і неадекватна реакція урядової сторони на цілком законну і співвідносну до реальної соціальної ситуації у суспільстві дію парламенту України. Адже ніхто інший, як сам Кабінет міністрів у своїй Програмі зазначив, що «основним напрямом соціальної політики на найближчу перспективу стане розширення соціальної бази ринкових перетворень на основі зупинення падіння життєвого рівня народу, підвищення платоспроможного попиту населення, зменшення тягаря реформ для найменш захищених його верств». Чи ця теза теж є популістською, і уряд не збирається навіть пальцем поворушити для здійснення задекларованих намірів?

Тим часом реальність бачиться такою, якою вона є, не із затишних урядових кабінетів, звідки лунають лукаво-бадьоренькі слова про якийсь початок стабілізації, і навіть не із добре зрежисованих показушних поїздок туди, куди возять.

Падіння життєвого рівня населення досягло критичної межі. У вересні більш як 85 відсотків опитаних, за даними служби Соціс-Геллапа, заявили, що їхніх доходів критично не вистачає ні на що і головним питанням для них є — як вижити? Розпач охоплює більшість населення. Про це свідчать і понад 30 тисяч звернень громадян із соціальних питань, що надійшли до Верховної Ради від початку року.

Що ж таке межа малозабезпеченості, проти якої так мобілізувалися ті, котрі передусім зобов'язані дбати про солідне самопочуття народу і суспільну стабільність? Це — 21,5 кг м'яса на рік на одну непрацюючу особу (приблизно 58 грамів на добу), відповідно 180 кг молока і молокопродуктів (менш як пляшка), 180 яєць (півяйця), 1,5 кг риби і рибопродуктів (близько 4 г), 135 кг картоплі (369 г), 80 кг овочів (219 г), 37 кг фруктів і ягід (101 г), 110 кг хліба і хлібопродуктів (301 г), 7 кг олії (19 г), 21 кг цукру (57 г). Це саме той поріг, за яким для непрацездатної людини, що не має інших доходів, крім пенсії, наступає біологічне згасання, а далі — смерть.

Якщо зважити на зростання цін, яке становить 232 відсотки від початку року, і, особливо, на те колосальне, п'ятиразове їх підвищення у сфері комунальній та плати за житло, то стає очевидним той факт, що більшість громадян втратила будь-які засоби для виживання. Хіба могли за цих обставин прямого знущання над народом мовчати народні депутати?

Окрім того, подальше штучне стримування споживання продуктів харчування населенням (не кажучи вже про товари тривалого користування) стає просто неможливим.

Динаміка його така. На душу населення у 1990 році було спожито в Україні м'яса і м'ясопродуктів 68 кг, минулого року — тільки 43,5 кг, відповідно молока і молочних продуктів — 373 і 256 кг, яєць — 272 і 183 шт., риби — 17,5 і 3,5 кг, цукру — 50 і 33 кг, олії — 11,6 і 8,7 кг, овочів — 102,5 і 83,7 кг, фруктів і ягід — 47 і 27 кг, хлібопродуктів (хліб та макаронні вироби в перерахунку на борошно, крупи, бобові) — 141 і 134 кг. На рівні залишилося тільки споживання картоплі. Саме картопля з городів і стає рятувальницею більшості громадян.

Вижити сьогодні просто неможливо не тільки пенсіонерові чи студентові, котрі не мають змоги працювати, але й людині працюючій. Бо штучне стримування з боку уряду введення у повному обсязі Закону «Про оплату праці» не дає змоги покласти в основу її мінімальних значень саме той прожитковий норматив, проти якого так категорично виступає виконавча влада.

Отож, найгостріша соціальна проблема стає і такої ж гостроти проблемою економічною, оскільки вироблений вітчизняною промисловістю, скажімо, холодильник чи телевізор через мізерну купівельну спроможність людей стає недоступною розкішшю, залишається на складі, затрачені на цей виріб кошти не повертаються і не працюють на подальший розвиток виробництва. Коло замкнулося. Споживач не купує, бо не має за що, виробник не виробляє, бо не має коштів для організації виробництва. Так оце і є реформи?..

Гостра негативна реакція виконавчої влади на рішення парламенту гранично чітко висвітлила суть так званих реформ, які ведуться за рахунок нещадного обдирання простої, беззахисної перед державним рекетом людини. Зіставлення аналогічних соціально-економічних параметрів практично в усіх країнах колишнього Радянського Союзу вказує, що в Україні людина не ставиться ні в що, і рівень життя тут найнижчий, що абсолютно не відповідає тому потенціалові, який ми мали до початку так званих реформ.

Ось факти. Україна: мінімальна заробітна плата в перерахунку на долар США становить 33 центи, середня — 45 доларів (Росія відповідно — 12,2 та 125 доларів, Білорусь — 5,2 та 76 дол., Казахстан — 4 та 73 дол.); Україна: мінімальна пенсія за віком — 1,9 дол., (Білорусь — 15 дол.); Україна: прожитковий мінімум, якщо діятиме норматив у 4,8 млн. купонокарбованців, затверджений Верховною Радою, досягне 27 дол., нині — трохи більш як 10 дол. (Росія — 45 дол., Білорусь— 41 дол.).

Чи потрібні ще факти? Кожній неупередженій людині зрозуміло, що дії Верховної Ради України іншими бути в цій ситуації не могли. Зрозуміло також і те, хто по-справжньому вболіває за знедолених і зли́днених, а хто має намір і далі збільшувати їх і так величезну армію.

Підтримавши своїм голосуванням Постанову Верховної Ради України про вартісну величину межі малозабезпеченості, Соціалістична фракція ще раз заявила свою принципову позицію про те, що у центрі державної політики має бути трудова людина, громадянин України. Будь-які спроби діяти на шкоду її інтересам, хоч би звідки ті спроби не виходили, мають отримувати відповідну правову оцінку. Тим більше не можуть бути терпимими дії на обмеження й так мізерних соціальних гарантій, бо вони прямо ведуть до фізичного вимирання тих, хто створив усе, що кілька років поспіль успішно руйнують горе-реформатори.

Незважаючи на складну економічну ситуацію в Україні, Соціалістична фракція заявляє, що вихід з наявного становища є. Він — у невідкладній зміні курсу реформування економіки, спрямованої на відновлення виробництва, проведення політики стримування цін, підвищення оплати праці, здійснення фінансової і кредитної політики на користь виробника товарів і послуг, наведення ладу в розподілі одержаного доходу.

Він — у зміні податкової політики у напрямі встановлення належних податків із власників розкішних осель, іномарок, коштовностей; у забезпеченні повноти сплати податків всіма суб'єктами господарської діяльності та населення на основі декларування доходів.

Це дасть змогу знайти кошти спочатку для припинення зубожіння населення, а потім і для послідовного підвищення його добробуту. Це також забезпечить збереження незалежності України.

Ліпше раз побачити, ніж десять почути

Днями Луганськ відвідали перший віце-прем'єр-міністр України Павло Лазаренко, міністри економіки Василь Гуреєв та вугільної промисловості Віктор Полтавець. Гості побували на виробничому об'єднанні «Луганськтепловоз», швейному об'єднанні «Стиль», зустрілися з генеральними директорами вугільних об'єднань та директорами великих шахт.

Головною метою візиту, як зазначив Павло Лазаренко, — було відчути ситуацію в області, побачити все на власні очі, визначитися із характером структурної перебудови вугільної промисловості, ознайомитися зі станом аграрно-промислового комплексу. Перший віце-прем'єр назвав ситуацію на Луганщині кризовою. Адже з 10 промислових областей України вона з багатьох показників стійко посідає останнє місце. Особливо непокоїть село. За словами П. Лазаренка, «сільського господарства як такого тут просто нема». Вугільна промисловість теж потребує негайної структурної перебудови. Є наміри дати цілковиту самостійність окремим шахтам і вугільним об'єднанням.

Україна — Росія: Чорноморський флот, НАТО,

або Як нам облаштувати Європу

Слідом за подією

(Початок на 1-й стор.).

А Україна під тиском Росії опинилася в складному становищі: з одного боку, не хочеться сваритися з нафтогазовим кредитором. З другого — не можна відступати в питанні ЧФ до такої міри, коли Росія захопить не тільки весь флот, а й частину української території. Причому на невизначений строк у Криму залишаться російські (тобто іноземні) війська, що заборонено нашим-таки законодавством.

Вихід Україна знайшла — продовжувати на рівні експертів доопрацьовувати документи про поділ ЧФ так, щоб вони були вигідні обом державам. Собі — насамперед. Це більш ніж розумно, бо ЧФ здебільшого, повторюю, базується у нас, і Україна, у разі чого, може опинитися в кепському становищі, будучи втягнута до російського погравання м'язами на своїх південних кордонах.

Проте в надрах української політики зріють і навіть уже дозріли й інші пропозиції щодо розв'язання проблеми ЧФ. Автор їх — директор програм з міжнародної політики Консультативно-дорадчої ради при Верховній Раді України Павло Жовніренко. Він уже дуже давно підготував не тільки аналіз Сочинської угоди щодо ЧФ, а й доповідну записку про можливі кроки України з розв'язання проблеми флоту. Суть цих пропозицій — активніше використання міжнародних організацій, задіяння їх, зокрема НАТО, не тільки як третейського суддю, а й конкретного помічника, що має і солідний авторитет, і реальний вплив. До речі, П. Жовніренко пропонує той шлях, що його Україна використовує дуже мало й несміливо.

Та про все по порядку.

І. Проблема ЧФ

На думку Жовніренка, Сочинська угода щодо ЧФ — не дуже вигідна Україні. Він проводить, зокрема, такі резони на підтвердження своєї думки. В угоді немає чіткого визначення приналежності Севастополя чи то Росії, чи то Україні, тоді як згідно з постановою російського парламенту від 9.07.1993 р. це місто проголошено російським, і цю постанову досі не скасовано.

Угода чітко не пояснює термінів «розміщення штабу ЧФ у м. Севастополі», «використання об'єктів ЧФ у м. Севастополі», бо досі неясно, хто власник міста. Якщо це Україна, то на яких умовах севастопольськими об'єктами має користуватися Росія. П. Жовніренко переконаний, що жодні усні домовленості або гарантії Україна не повинна брати до уваги, бо в разі ратифікації угоди в Держдумі Росії законними стануть лише письмові норми, а будь-які усні домовленості можуть бути легко дезавуйовані нинішніми господарями Кремля, не кажучи вже про наступників.

Крім того, П. Жовніренко переконаний, що Сочинська угода дає змогу Росії претендувати на необмежену кількість об'єктів ЧФ у Криму та за його межами (ст. 2 угоди); чітко не визначає, що треба ділити — тоннаж кораблів, їх кількість чи вартість; не включає частину ЧФ, що підлягає поділу, передислоковану без згоди України на територію Росії, і т.ін.

З усього цього вчений робить висновки. По-перше, наявність неточностей в угоді допускає можливість її подвійного трактування Києвом і Москвою.

По-друге, в разі ратифікації документа українським парламентом до скасування Держдумою своєї постанови «про російський Севастополь» Україна сама може відкрити шлях до втрати керованості Кримом як з боку Києва, так і з боку Сімферополя.

По-третє, з відродженням ура-патріотизму як головного козиря більшості політичних сил Росії справедливе розв'язання проблеми ЧФ узагалі навряд чи можливе до нових думських і президентських виборів. Ніхто не захоче поступатися патріотично настроєним електоратом.

І, нарешті, єдиним компромісним розв'язанням питання, вважає П. Жовніренко, може бути своєрідний «нульовий варіант» — підписання багатосторонньої угоди про демілітаризацію Чорного моря, згідно з якою чорноморський басейн вивільняється від військових кораблів за винятком суден прикордонної служби. А щоб задовольнити претензії Росії як наддержави, їй можна запропонувати рішення про умовне нерозширення НАТО на Схід. Саме це недавнє рішення НАТО відіграло роль консолідуючого чинника для всіх російських ура-патріотів і «державників».

II. Пропозиції НАТО

На думку П. Жовніренка, українські дипломати могли б провести аргументовані консультації із західними політиками і діячами зацікавлених країн і в рамках програми «Партнерство заради миру» підписати «Угоду про східноєвропейську безпеку». Суть її — у досягненні взаємовигідного компромісу, щоб уникнути нового поділу Європи на НАТО і Ташкентський пакт. У взаємовигідному узгодженні інтересів країн Центральної і Східної Європи (прагнення якнайшвидше інтегруватися до НАТО й убезпечити себе від тиску Росії), країн Заходу (не дратувати «російського ведмедя» і не дати особисто підминати під себе нові сфери впливу) та Росії (не допускати НАТО та його ядерні ракети безпосередньо до своїх кордонів). Україна як нейтральна держава також матиме своє: уникне ролі буфера й тиску з двох боків. Буде розв'язано й проблему ЧФ.

Суть пропозиції П. Жовніренка щодо НАТО — прийняття Північноатлантичним блоком рішення про нерозширення на Схід на чітко визначених умовах (звідси — термін «умовне нерозширення») з урахуванням нинішньої ситуації на континенті.

П. Жовніренко пропонує два варіанти таких умов.

Варіант перший:

— НАТО поглиблює й розширює співробітництво в оборонній галузі в рамках «Партнерства заради миру»;

— надає країнам-партнерам усі права членів НАТО, за винятком передбаченого статтею 5 Договору про НАТО (у ній, зокрема, йдеться: «Країни домовляються про те, що збройний напад на одну або кілька з них у Європі або Північній Америці розглядатиметься як напад на всі їх...» І далі — весь НАТО відбиває агресію всіма методами, в тому числі й збройними. Ця стаття — суть НАТО, в якій країни-претендентки бачать гарантію своєї безпеки);

— НАТО розглядає прихід до влади в Росії сил, які прямо або опосередковано приховують у собі загрозу суверенітету сусідів, як необхідний і достатній привід для прийняття до своїх лав усіх країн, що зазнали загрози, тобто розширюється на Схід і Центр Європи.

Варіант другий:

— після прийняття НАТО рішення про умовне нерозширення центрально-східноєвропейські країни підписують між собою угоду про створення нової, незалежної від НАТО й Ташкентського блоку міждержавної структури безпеки, своєрідного «серединного НАТО»;

— ця нова структура від імені всіх членів підписує ідентичні договори і з НАТО, і з Ташкентським пактом. Причому в цих договорах, на думку П. Жовніренка, має бути пункт, аналогічний згадуваній вище статті 5 Договору про НАТО.

П. Жовніренко переконаний, що такі договори, не позбавляючи країни позаблокового статусу або коригуючи його поновому, дадуть їм гарантії, передбачені НАТО або Ташкентським пактом, і дозволяють уникнути «серединному НАТО» звинувачень в односторонній орієнтації. Європа наче буде охоплена трьома системами безпеки, що в майбутньому можуть стати єдиною, яка гарантує загальну безпеку.

Отакі пропозиції та аргументи. Звичайно, казати, що старі політики, зациклені на своїх ідеях-фікс, погодяться з ними, не доводиться. Занадто сильні стереотипи політичного мислення як у НАТО, в Центрально-Східній Європі, так і в Росії. Занадто вже сильне бажання поторгуватися, але не з метою отримати якісний товар, а щоб обдурити. Та й хто такий, мовляв, Павло Жовніренко, щоб одноосібно пропонувати континенту спосіб примирення вирукочих пристрастей. Проте, як відомо, не святі горщики ліплять. Головне, очевидно, в нинішній політиці країн Європи — не казати про загальну безпеку, а добиватися її за принципом, щоб і вівці були цілі, і вовки ситі. Тим паче, що йдеться в кінцевому рахунку про мир для звичайних людей. Якщо, звичайно, політики відносять себе до цієї категорії...

Володимир СКАЧКО,
журналіст.

Дмитро МИХАЙЛЕНКО, з Токіо (спеціально для «Голосу України»)

Справа «АУМ Сінрікьо»: російський слід дедалі чіткіший

24 жовтня розпочався суд над сектою «АУМ Сінрікьо»

С ПОЧАТКУ — трохи історії. Ніколи ще з часів другої світової війни японське суспільство не переживало такого глибокого шоку, як 20 березня цього року, коли вранці на трьох лініях токійського метро зупинилися 503 потяги. Поліцейські, пожежники, персонал підземної залізниці розпочали небезпечну роботу зі звільнення більш як мільйона пасажирів, які опинилися на цей час у вагонах та на станціях метрополітену. Тисячі людей звернулися по медичну допомогу, десятки знепритомнілих падали на пеpонах з очевидними ознаками отруєння. Перші ж спроби з'ясувати причини трагедії ясно вказали на вибухи хімічної речовини типу «зарин». Уже ввечері наступного дня стало відомо, що від отруєння загинули 12 осіб, а 5500 — госпіталізовано.

Негайно розпочалось оперативне слідство, яке мало вказати на винуватця (чи винуватців) трагедії. Тоді ж надійшли повідомлення про причетність до злочину релігійної секти «АУМ Сінрікьо».

«АУМ Сінрікьо» («Вчення найвищої істини») — організацію релігійних фанатів (різновид примітивного буддизму та йоги) засновано наприкінці 1980 року японцем С. Асахарою, який був її беззастережним культовим лідером (гуру). На початок цього року організація налічувала у своїх лавах більш як десять тисяч членів у Японії і майже 50 тисяч послідовників у Росії, ФРН, США, Шрі Ланці та інших країнах. Щоб «наставити людство на шлях істини», вважають вони (слідом за С. Асахарою), потрібно вчинити «судний день», який пригомлшив би світову спільноту, фізично усунувши при цьому тисячі і навіть десятки тисяч людей, що заважають секті прийти до «найвищої влади». (Вибухи в токійському метро «гуру» розглядає як прелюдію до такого «судного дня»).

Слід зазначити, що слідство у справі причетності «АУМ» до трагедії 20 березня вели швидко й ефективно. Вже через два тижні було заарештовано близько 90 членів керівництва секти. Проте сам С. Асахара залишався невловимим майже два місяці після злочинної акції.

І от у середині травня поліція заявила, що слід С.Асахари знайдено. Операцію з його захоплення було обставлено як грандіозне шоу. Всі провідні телекомпанії вели пряму трансляцію з місця, де ховався «напівбог».

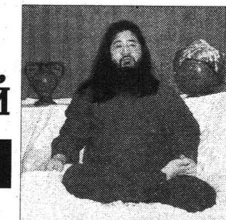
Від цієї миті слідство ввійшло до нової фази. Поступово окреслювалося те, що становило «імперію АУМ Сінрікьо». Виявлені поліцією об'єкти нерухомої власності секти, які розміщувалися в десяти префектурах країни, експерти оцінюють у понад два мільярди ієн (близько 26 мільйонів доларів). Утім, «імперія АУМ» не обмежувалася японськими островами. Секта здійснювала за межами країни різноманітні фінансові та комерційні операції, масштаби яких сягають мільярдів ієн. Грошові переказ трансферувалися сектою комп'ютерним компаніям Тайваню та США. Значні суми «АУМ» поклала до банків ряду європейських країн на рахунки деяких російських компаній, від яких вона одержувала зброю з Російської Федерації. Слідчі органи з'ясували, що лідери секти значну увагу приділяли вивченню можливостей придбання австралійського урану, а також технологіям виробництва ядерної зброї, особливо в Росії.

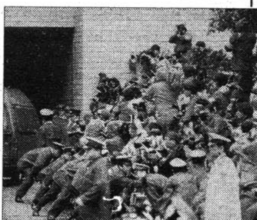
Стосовно «російського сліду АУМ». Немає жодного японського засобу масової інформації, який обминув би цю тему. Лідери організації С. Асахара, К. Хаякава, К. Ісікава, Т. Кібе, Т. Кіімі та інші бували в Росії, зустрічалися з її керівництвом. Зокрема, доведено, що С. Асахара мав зустрічі з колишнім віце-президентом О. Руцьким, спікером парламенту Р. Хасбулатовим та радником Президента Росії з питань безпеки О. Лобовим, який був ще й головою Російсько-Японського Фонду, заснованого на гроші секти.

У ході журналістських розслідувань практично достовірно встановлено, що «права рука» С. Асахари — К. Хаякава з початку 1992 року 21 раз відвідав Росію, де провів загалом 180 днів. Саме він проводив з російськими представниками переговори щодо закупівлі різних видів озброєнь.

За інформацією газети «Дейлі іомиурі», з відома О. Лобова Міністерство оборони РФ продало «АУМ» великий вертоліт.

Як повідомила газета «Джапан таймс» з посиланням на російські джерела, командувач Московського військового округу генерал Л. Кузнєцов 1993 року надав послідовникам «АУМ» дозвіл на тренувальні стрільби з бойової зброї.

Газета «Дейлі іомиурі» вмістила матеріал про те, що секта витратила загалом понад мільярд ієн на виробництво озброєнь.

Переважна частина цих грошей пішла на виготовлення компонентів зброї та обладнання, на будівництво воєнних заводів та поїздки до Росії — в науково-дослідні військові установи з виготовлення зброї, зокрема хімічної. Секта планувала також виготовити тисячу одиниць російського автомата моделі АК-74 та мільйон магазинів з набоями до них.

Хоча судовий розгляд справи С. Асахари та його «команди» намічено на 26 жовтня цього року, тутешня преса повідомляє, що, з огляду на те, що більшість активних прихильників секти залишається на волі, служба національної безпеки разом з міністерством юстиції готує рішення про розпуск «АУМ» ще до суду — на підставі закону від 1952 року «Про запобігання підривної діяльності».

На знімках: ватажок «АУМ Сінрікьо» С. Асахара; поліція ледь стримує натовп журналістів під час його арешту.

Фото з зарубіжної преси.

У номер

● *Київ*

«Богдан Хмельницький та його доба»

Така тема міжнародної наукової конференції, що відкрилася в Києві.

Головна мета — підсумувати дослідницькі напрацювання, присвячені визначній особі Богдана Хмельницького, зроблені різними історичними школами.

Учасники конференції обговорюватимуть значення національно-визвольної революції 1648 року, а також Переяславсько-Московської угоди 1654 року. Загалом під час конференції планується заслухати майже 60 доповідей, повідомляє Укрінформ.

● *Чернівці*

Назарія Яремчука вшановано в Румунії

Минулого тижня в селах Негостина та Сірет Сучавського повіту в Румунії відбувся традиційний фестиваль української культури, зорганізований «Союзом українців Румунії». На цій імпрезі були присутні представники Посольства України в Румунії, гості з Буковини.

Фестиваль розпочався з приємної події. Місцеві українці відкрили на новозбудованому Будинку культури меморіальну дошку на честь Назарія Яремчука. Це є віддякою талановитому співакові за те, що він часто брав участь у фестивалях української культури, виступав перед жителями румунських сіл.

● *Одеса*

СНІД на вістрі голки

Тільки за один тиждень в Одесі виявлено 41 ВІЛ- інфікованого. А, починаючи з 1987 року, їх уже 275 чоловік — стільки немає в жодному іншому регіоні країни. 14 хворих уже померли. Є реальна загроза того, що темпи поширення СНІДу, якщо не поставити перед ним надійний заслін, будуть швидко зростати. І головна причина цього, вважає завідувач відділу особливо небезпечних хвороб облсанепідстанції Іван Фучіжі, та, що в області набуло поширення «сервісне» обслуговування наркоманів, за якого наркотики реалізують у шприцах. А багаторазове їх використання спричиняє поширення ВІЛ-інфекції. Не випадково серед інфікованих — 80 відсотків наркоманів. І боротися зі СНІДом — це, виходить, передусім боротися з наркоманією.

● *Луганськ*

Діагноз ставить прокуратура

Прокуратурою Луганської області почато розслідування причин масового захворювання на гепатит у шахтарському місті Кіровськ.

Протягом першої декади жовтня 243 чоловіка захворіли тут на вірусний гепатит А. Майже половина з них — діти. Причини поширення вірусу вбачають у халатності органів місцевої влади щодо забезпечення населення водою. Питної води в місті інколи не буває по кілька днів, на водній магістралі виявлено близько 30 проривів. Окрім того, місто заборгувало за воду 72 млрд. карбованців.

● *Суми*

Претенденти є, чи будуть депутати?

Суми — єдиний обласний центр України, який не має представників у Верховній Раді. Можливо, 10 грудня (саме на цей день призначено повторні вибори) обидві вакансії будуть заповнені. Принаймні, охочих поборотися за депутатський мандат задосить. По Ковпаківському виборчому округу зареєстровано 9 претендентів, а по Зарічному — 8. З них лише 4 заявили про належність до різних політичних партій.

А які настрої у виборців? Телефонне опитування, проведене інформаційно-аналітичним відділом облдержадміністрації показало, що на сьогодні приблизно 40% сумчан мають намір взяти участь у голосуванні. Решта або ще не визначилася, або взагалі не збирається скористатися зі свого права голосу. А шкода.

Урожай-95

По 170 тисяч за кілограм. Але такий солодкий...

МОВА — про цукор з нового урожаю. Як прогнозує генеральний директор асоціації «Полтавацукор» Володимир Борійчук, дешевший він не буде ніяк — надзвичайно зросли затрати на сировину, переробляння, зрештою на саме виробництво.

Схематично ціноутворення за одну тонну цукру виглядає так: сімдесят мільйонів карбованців — за корені, тридцять — за переробляння, десять — на прибутки заводів і 200 мільйонів — ПДВ. Далі: шістнадцять мільйонів потрібно повернути державі за кредит, отож оптова відпускна ціна коливатиметься в межах 140—170 мільйонів. А ще двадцять-двадцять п'ять відсотків становитиме торгова надбавка.

— То це ж виходить не менше як двісті мільйонів, тобто за кілограм — двісті тисяч!

— Я все-таки думаю, що буде в межах 170, — наполягає директор.

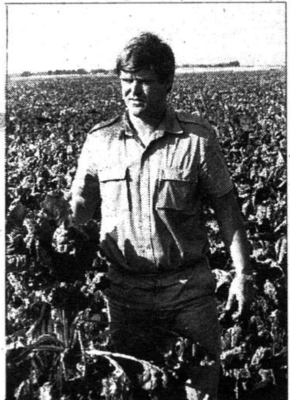
Охоче погоджуюся, бо мова вже, власне, і про мої гроші. Зрештою, а чи буде цукор взагалі, адже особисто зустрічався не з одним головою КСП, які в один голос стверджують, що буряк залишиться в землі.

—. Ситуація нині на ланах задовільна. Заводи, а їх в області одинадцять, підготовлено до сезону добре, й усі вони стали до роботи. Отож за введення в дію резервів є реальна можливість упорати увесь лан області в 137 тисяч гектарів ще до 1 листопада. І не тільки викопати, а й перевезти. Плануємо переробити 3 мільйони тонн сировини, що дасть близько 350 тисяч тонн цукру.

Ось така арифметика. До неї слід додати, що нині держава вперше цукру не замовляла. І якщо раніше вона була його єдиною господаркою — визначала фонди, формувала ціну і порядок реалізації, то тепер увесь цукор залишається на заводах і в колгоспах, у співвідношенні приблизно один до трьох. Але ж як він потрапить до магазинів?

— Маємо угоди з обласним управлінням торгівлі і свою частку цукру плануємо продавати через її мережу. Зрештою, і по селах ніхто не збирається на ньому сидіти — там також потрібні гроші на пальне, техніку, зарплату. Цукру вистачить усім — і в області, і по Україні.

Таке оптимістичне вийшло інтерв'ю. І навіть стосунки виробників з переробниками, через які сьогодні чимало зламано списів, керівник асоціації оцінив досить позитивно і з перспективою. Та як же набридло бути песимістом! Може, і справді щось-таки змінюється на краще? Але чи не стане гірким цукор за 170 (чи 200) тисяч?

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

На знімках: у КСП імені Леніна Новосанжарського району на урожай солодких коренів покладають неабиякі надії, тому збирають їх без зволікань; голова правління Володимир Тараненко — господар тямущий, вважає, що цукрова галузь на селі — головна.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА. (Укрінформ).

Ідемо в зиму

Корову — на норкову шапку

У НАШ ЧАС спостерігається разюче розмежування не тільки в життєвому рівні людей, а й... худоби. Це може викликати посмішку. Але ...

Нещодавно мешканці обласного центру були приємно вражені не баченим ніде принципово новим покриттям алей у деяких скверах. Замість сірих бетонних брил — рожева, зелена, біла фігурна керамічна цегла. Чималі кошти на це пішли під час підготовки до Дня міста. І от виявляється, що така сама ж цегла тішить... ратиці коровам. Зокрема, на фермах колективного сільгосппідприємства «Перемога» Білокуракинського району. Це тоді, коли у деяких господарствах не вистачає коштів і на дощату підлогу, не те що на художню цеглу. Тваринницькі приміщення застилають аби чим, навіть... відпрацьованими стрічками шахтових конвеєрів. Нема чого дивуватися: із 430 колективних господарств області тільки 17 мають такі-сякі гроші на рахунках. От із чим прийшли до зимівлі громадської худоби.

Кілька років тому середньорічний надій молока на корову в області становив близько 2200 кілограмів. Дехто сміявся тоді — стільки, мовляв, і коза дасть. Коли це так, то нашим тваринникам час приводити в корівники кіз, бо на 1995 рік передбачено в середньому по області надоїти лише по 1600 кілограмів. Спад відчутний, але й він ще не про все говорить. В області щомісяця відправляють на бойню близько 15 тисяч голів великої рогатої худоби. А приплоди вкрай низькі, і чисельність молочного стада не відтворюється. Та не завжди зрозуміло, чи хочуть у господарствах, у районах її відтворити. Складається враження, що навпаки — намагаються позбутися споконвічних сільських, та й міських годувальниць. Промовисто підтверджує це приклад колгоспу імені Свердлова Кремінського району. Тут побачили, що бізнесу на молоці не зробиш і зарізали 367 корів, які пішли на відгодівлю ... норок.

Недоростками здають бичків — у середньому по області вагою близько 260 кілограмів. Звідки ж тут м'ясному достатку взятися?

Правда, є приклади і господарського ставлення до справи. Мало не найвіддаленіший від обласного центру Білокуракинський район, уклавши прямий договір з луганським м'ясокомбінатом, перекриває завдання з продажу худоби майже вдвічі. У Сватівському районі неабияку ставку роблять на приватного господаря. І не безпідставно. Не так давно приватник здавав 5 відсотків м'яса від зданого всім районом, а тепер — цілих 60 відсотків.

Зимівля буде аж ніяк не сита для худоби. Тваринництво області забезпечено лише силосом. У деяких господарствах створили дво-,трирічні запаси і можуть поділитися з іншими. Сіна і сінажу до потреб мають 50—70 відсотків, бо погано вродили ранні зернові і кормові трави, а концентрованих кормів — 40 (є плани їх підкупити, якщо знайдеться валюта).

Забезпеченість кормами могла бути б іще гіршою, але ж у нас звикли дечого добиватися великою кров'ю. У даному разі — кров'ю незапланово зарізаної худоби. Великої треба хустки, щоб зав'язати голодній худобі усти. Ось і зменшили її кількість...

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганська область.

Ювілеї

Де на фермера навчать...

НЕ ТІЛЬКИ, правда, на фермера, а й на агронома, зоотехніка, ветеринарного фельдшера, техніка-механіка, землевпорядника. Ну, а ведення фермерського господарства — то одна з найновіших спеціалізацій, що їх запропонував своїм студентам Петрівський радгосп-технікум, який відзначає у ці дні своє 75-річчя.

... Восени 1920 року в колишньому поміщицькому маєтку Курисів почала працювати Курисівсько-Покровська сільськогосподарська школа, яка й започаткувала нинішній технікум. Ось рядки із звіту навчального закладу тих років: «В господарстві нараховується 4 воли, 5 дійних корів, 123 вівці, 3 свині, 12 телят, 6 поросят...». Нинішні студенти, читаючи те, усміхаються: в їхньому розпорядженні — десятки тракторів і комбайнів, інша сучасна техніка, добротні ферми з сотнями голів великої рогатої худоби і свиней, близько 7 тисяч гектарів землі... А ще — Палац культури, спортивні зали, стадіон, власні лікарня й санаторій-профілакторій на березі цілющого Куяльницького лиману. Одне слово, є де вчитися, працювати, відпочивати. Недарма ж сюди приїздять по науку молоді землероби і тваринники з усіх куточків України. Понад 20 тисяч дипломованих фахівців сільськогосподарського виробництва вийшло зі стін цього навчального закладу за роки його існування. Нині тут опановують спеціальності близько 2 тисяч студентів.

Нелегкі часи зараз, зрозуміло, і для Петрівського радгоспу-технікуму. Та все ж за виробничими показниками він попереду багатьох не тільки в Комінтернівському районі, а й на Одещині загалом. А це значить, що його випускники, роз'їжджаючись по домівках, мають добрий орієнтир на подальшу працю.

Ну, а директор радгоспу-технікуму кандидат технічних наук Олександр Янчев, не задовольняючись тільки досягненнями власного господарства, розробив ще й бізнес-план розвитку всього вітчизняного сільськогосподарського виробництва за ринкових умов. Його розглядають в урядових та академічних структурах, схвально цмокають язиками, пишуть схвальні резолюції. Чи ж дійде до діла?

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Інвестиції: в сільське господарство

БУДЕ ХЛІБ. І ДО НЬОГО!

ПШЕНИЦЯ проплачена до середини лютого наступного року, — констатував на сесії Запорізької облради її голова В'ячеслав Похвальський. — Хоча на сьогодні хліба заготовлено ледь більше 44 відсотків, обласна держадміністрація не допустить перебоїв у забезпеченні населення. Задля цього продовжується співпраця з банківськими установами. Навіть з тими, на які й не дуже розраховували.

Усього ж уже з кредитами банків, які погодились надати їх до 1 травня 1996 року, на закупівлю пшениці виділено понад 200 мільярдів карбованців.

Цікаво, що споживання хліба за останні п'ять років в області знизилося. Якщо в 1990-му для задоволення попиту на хліб, печиво, макаронні вироби, крупи щомісяця необхідно було 26—28 тисяч тонн пшениці, то нині — 18—20 тисяч. Звичайно, сьогодні вже свиней хлібом не годують.

Та навіть за цих умов, щоб мати калач, запоріжці змушені закуповувати зерно за межами області. Майже чотири п'ятих власної пшениці має низький вміст клейковини. Ось чому щонайменше 60 тисяч тонн продовольчої пшениці закуплено в Одеській, Миколаївській, Полтавській областях.

Вже третій рік поспіль область переслідують несприятливі погодні умови для осінньої посівної кампанії. Ось і нині насіння озимої поклали в землю лише на 370 тисячах гектарів з 500 тисяч планових, бо решта площ не була забезпечена достатньо вологою для гарантованого отримання сходів. На поточних рахунках господарств, за словами В. Похвальського, всього 137 мільярдів карбованців за потреби як мінімум 5 трильйонів. За електроенергію, воду; кредити село заборгувало бюджету і банкам 2 трильйони карбованців — це вам і непаритетність цін, і несвоєчасні розрахунки.

— Але ми заженемо себе в глухий кут, — вважає В'ячеслав Володимирович, — якщо пристанемо до позиції, за якою всі негаразди в сільськогосподарському виробництві пов'язуються з недостатнім фінансуванням агропромислового сектора. Життя вимагає нетрадиційних рішень по стабілізації на селі. Так, з ініціативи «Запоріжсталі», «Мотор Січі», «Дніпроспецсталі» та інших підприємств цього року господарствам області поставлено товарним безвідсотковим кредитом кожну шосту тонну дизпалива на збиранні врожаю, кожну сьому тонну бензину, значну кількість технічних мастил. До сівби господарства отримали без попередньої оплати 11 тисяч тонн мінеральних, насамперед — фосфорних, добрив, яких у попередні роки ми не мали.

Отож, є підстави сільському господарству області брати зобов'язання вирощення 1—1,2 мільйона тонн продовольчого зерна. Насамперед — пшениці. Щоб мати поліпшувач для хлібопечення, конче необхідно збільшувати посівні площі під ярову пшеницю.

Враховуючи, що вдалось заготувати більше кормів, ніж торік, можна очікувати додатково 16,7 тисячі тонн яловичини і більше 2 тисяч тонн свинини. Та й надої молока мають зрости десь на 100—120 тисяч тонн.

Володимир ДУПАК.
Запорізька область.

Факт

Не думай про вугілля звисока

ТОДІ ЯК шахтарі Донбасу розпочали напередодні морозів свій уже традиційний супротив і прозоро натякають на можливість активізації страйкового руху, керівництво області конче непокоїть критична ситуація, що позначилася нині на паливно-енергетичному комплексі регіону.

Міркуйте самі: від початку року шахти Донбасу не видали на-гора понад 30 мільйонів тонн вугілля. Ситуація на місцевих електростанціях вкрай складна. Згідно з даними обласного управління статистики, експлуатаційні запаси вугілля на теплових електростанціях становлять нині лише половину кількості минулого року, а точніше — близько 2 мільйонів тонн. Здебільшого це залишок запасів минулої зими та нагромаджені тонни за цьогорічні теплі місяці. А це — мізер, коли врахувати, що на добу кожна теплостанція потребує 5—15 тисяч тонн палива...

Сьогодні реальність «неопалюваної» зими зависла дамокловим мечем не лише над підприємствами області, а й населенням. Це вже відчувається нині. А головна проблема — неплатежі. Енергетики не отримують кошти за давно вже вироблену ними електроенергію, що не дає можливості їм закуповувати паливо тих самих шахт, бодай з великим процентом зольності, яким воно «славиться». Їм значно вигідніше закуповувати паливо за кордоном. Хоча й там останнім часом постають свої проблеми. І все-таки щоденно на місцеві електростанції надходить близько 10 тисяч тонн імпортного вугілля — переважно з Польщі та Казахстану.

А тим часом шахтарські профспілки, лідери страйкового руху погрожують черговим передзимовим страйком. І не лише офіційному Києву, а й, виходить, і своїм землякам, населенню регіону.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

Коментар

Проблеми реанімації

За підрахунками, борги шахтарським колективам за відвантажену споживачам продукцію сьогодні становлять близько 36 — 37 трильйонів карбованців. Як і раніше, серед «рекордсменів» — підприємства Мінпрому, коксохімічна галузь. Платіжна криза, яка охопила промисловість, негативно позначається не лише на потенціалі вітчизняної енергетики, а й на підготовці населення до зими, якому також не реалізовано близько 4 мільйонів тонн вугілля.

На думку уряду, слід шукати неординарні заходи щодо виведення галузі з кризи. Про деякі з них уже йшла мова і в президентській адміністрації. Крім реструктуризації галузі, яка потребує часу, йдеться також про більш серйозну підтримку з держбюджету. Для чого, зокрема, пропонується встановити акциз на світлі нафтопродукти, повернутися до вилучення в бюджет 25 відсотків амортизаційних відрахувань, реструктуризацію податків з прибутку підприємств державної власності. На думку спостерігачів, деякі з цих рішень можуть не реанімувати платників податків, а наблизити їхній кінець.

Інвестиції: в промисловість

Аристократи цілять у «десятку»

СЕРЕД легенд щодо витоків благоденствія є легенда про іноземні інвестиції у науку і виробництво. Львівська інженерна компанія (ЛІКО), яка переймається проблемами фотохімії, на закордонну «манну небесну» не розраховує і робить ставку на самоінвестування.

Рушій прогресу — самоінвестування

Донедавна Львівський дзеркальний завод щороку викидав у атмосферу 18 тонн шкідливих речовин. Надалі цього не буде, і виробництво потребуватиме в шість разів менше електроенергії. Замість 20—30-метрової лінії для просушування дзеркальної поверхні — установка розміром, як стіл. Полімеризація вкритої лаком поверхні триватиме замість десятків годин лічені секунди. Усе це — завдяки спеціальному лаку, розробленому Львівською інженерною компанією. Фотополімерний лак назвали «Міраксель».

Свого часу уряд виділив значні кошти київським НДІ для розробки захисних покриттів під програму «Цінні папери». Але ... фінансування припинили, бо результатів не було. Натомість з легкої руки Інституту хімії високомолекулярних сполук у державну програму включилася приватна структура «ЛІКО», що об'єднала близько 60 талановитих молодих інженерів і винахідників, які вже готові приступити до випуску продукту, якого немає в СНД. Великий інтерес до цього захисного покриття виявила Росія. Нині ЛІКО разом із Львівським лакофарбовим заводом працює над лаком для деревообробної промисловості.

Директор ЛІКО, молодий інженер Ігор Пришляк розповідає, не хизуючись, наче йдеться не про проблеми державної ваги, а про якусь абищицю.

ЛІКО не робить ставки на іменитих і титулованих. Поперва спробувала було, але обпеклася і втратила багато часу та коштів. Нинішній напрямок — фотохімія — викристалізувався внаслідок «мозгової атаки» молодих інженерів, які мали ідеї і не мали майже ніяких шансів втілити їх. А таких інженерів багато. Був навіть один геній. Так охарактеризував його Ігор Пришляк. Генія перекупила Росія і нині платить йому шалені гроші. Він готовий був працювати для України, але потрібні були виробничі площі. Віднайшлися вони у парку «Знесіння», але його дирекція не спокусилася. Перемогла ментальність типу «не з'їм, то хоч понадкушую». Від зіткнення з такою ментальністю патріотизм генія вивітрився.

ЛІКО не має ніяких ілюзій щодо іноземних або ж державних інвестицій і заробляє на наукові пошуки і їхнє впровадження самотужки. Одним із видів прибуткового бізнесу є торгівля зброєю — від спортивної до мисливської.

За нинішніх умов самоінвестування — найнадійніший рушій прогресу, бо іноземні фірми не захочуть підтримувати конкурента. А конкурент доволі серйозний.

Згадане джерело самоінвестування, проте, уже дев'ять місяців перекрито державними інституціями. Чим же завинили перед державою ЛІКО та її президент?

Хто підносив патрони?

ЛІКО втягнули у майже детективну історію близько року тому. Під час транспортування зброї було викрадено 17 одиниць, хоча фірма заплатила за охорону. Рівненська міліція затримала вантаж і тримала його як речовий доказ, аж поки столичне керівництво не гримнуло кулаком об стіл: затримка є незаконною. Кримінальна справа заглохла. Натомість розгорілася «війна» між Львівською митницею і ЛІКО. За несплату митних платежів (а як можна було сплатити їх, коли міліція затримала вантаж?) Львівська митниця оштрафувала ЛІКО на суму понад три мільярди карбованців.

— Ми спробували скористатися своїм правом на оскарження цього рішення в судовому порядку і звертаємося по всіх інстанціях — від районного до Верховного суду, — розповідає президент ЛІКО Павло Гавришкевич. — Ніхто не хотів братися. Наша держава не може захистити ані себе, ані своїх громадян.

Врешті-решт арбітражний суд Львівської області ухвалив рішення про визнання постанови Львівської митниці недійсною.

Однак митниця не поспішає повернути гроші, мотивуючи це тим, що вони їй потрібні для будівництва. Чим не державний рекет?

На судовій тяжбі чорна смуга не завершилася. У ящику для сміття в магазині віднайшли 90 патронів до пістолета Макарова. Павло Гавришкевич вважає це провокацією і здогадується, звідки ноги ростуть (від фірми-конкурента, що продає вдвічі дорожче).

— У нас на шість місяців відібрали ліцензію на торгівлю зброєю, але так і не показали відповідного рішення. Отже, нас незаконно оштрафовано на три мільярди. Зброя на суму 20 мільярдів гине в підвалах, а я даремно шукаю відповіді на запитання: звідки ж узялися патрони?

Підсумовуючи ажіотаж довкола ЛІКО, його засновник і президент поставив узагальнюючий діагноз:

— Біда, що у нас так мало аристократів. Усе було б інакше. Нашу родину завжди недолюблювали за... оригінальність мислення. Голова колгоспу і бригадир називали мого вуйка куркулем, хоча в нього було 50 соток землі, як і в інших. Але ця земля була доглянута краще і родила більше.

Свого часу Галицький фонд сприяння ВМС, сформований президентом ЛІКО Павлом Гавришкевичем та головою Личаківської райради Іваном Левицьким, вклав значні кошти у фінансування першого в історії України візиту до Франції сторожового корабля «Гетьман Сагайдачний».

Інвестування науково-виробничих програм, допомога флоту та інші доброчинні акції тимчасово зупинилися через вимушене складування зброї. Але ЛІКО не збирається здаватись. Аристократи бачать світло в кінці тунелю і безпомильно цілять у «десятку». Звісно, не із пістолета Макарова. І не тими патронами, що їх підкинув невідомий...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Хто нас ошукує

Трасти на довір'ї

З ініціативи Полтавського правозахисного руху в місті створено Товариство захисту прав вкладників. Це незалежне громадське об'єднання буде надавати вкладникам інформаційну, юридичну допомогу, захищати у визначеному законом порядку. У зверненні на адресу вкладників Полтавщини є такі слова: «Відповідальність за ваші зневажені права та інтереси лежить не тільки на трастах, які вас обікрали, а більше на владі, яка дозволила це зробити...» Бо, власне, хто ж як не влада надавала різним «діонам», «довір'ям», «надіям», «УБС» зручні приміщення з телефонами, можливість розміщувати брехливу рекламу, заманюючи до себе довірливих громадян. Зрештою, корінь зла — глибше. На думку юристів, окремі декрети, положення Кабінету міністрів України про довірчі товариства складені так, що створили сумлінним особам можливості для шахрайства. Не дивно, що відповідальності не передбачалося за порушення норм ні з боку довірчих товариств, ані з боку посадових осіб, які повинні контролювати їхню діяльність. Отож і вийшло, що рятування потопаючих стало справою самих потопаючих.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Курси валют	КУПІВЛЯ			ПРОДАЖ		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Кіровоград	181	121	39	184	124	40
Хмельницький	173—185	116—127	36—39,5	186—190	125—130	39—42
Луцьк	181	122	38	187	129	40
Черкаси	182	122	38	186	126	40

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

Співробітництво розвивається

З 26 жовтня по 2 листопада в Україні перебуватиме іранська делегація промисловців і підприємців на чолі з заступником міністра промисловості Ісламської Республіки Іран Саїдом Абрішомі.

Програмою цього візиту заплановані зустрічі і переговори членів делегації Ірану у міністерствах промисловості, машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії, енергетики і електрифікації, а також зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України. Для встановлення можливих контрактів безпосередньо між промисловцями двох держав і наповнення конкретним змістом вже укладених міжурядових угод економічного характеру делегація завітає до ряду українських підприємств і науково-дослідних центрів.

Як підкреслювалося, цей візит відбудеться у рамках заходів по підготовці і проведенню першого засідання спільної українсько-іранської Комісії з економічного і торговельного співробітництва.

● *Париж*

50 років ЮНЕСКО

25 жовтня — 16 листопада у Парижі проходить 28-а сесія Генеральної конференції ООН з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). В її роботі візьме участь делегація України.

Як поінформували журналістів під час брифінгу, що відбувся 24 жовтня у Міністерстві закордонних справ, Президент України Леонід Кучма з нагоди відзначення 50-річчя утворення ЮНЕСКО надіслав листа генеральному директорові організації Федеріку Майору. Леонід Кучма поставив також свій підпис під Декларацією глав держав та урядів країн — учасниць ЮНЕСКО, де урочисто підтверджується прихильність ідеалам миру, свободи і солідарності, зафіксованим у Статуті цієї організації.

Делегація України має виступити на сесії з низкою ініціатив. Одна з них стосується продовження програми «ЮНЕСКО — Чорнобиль».

● *Вашингтон*

У жертву цивілізації

Сильний вибух прогримів у понеділок над стартовим комплексом НАСА на острові Уоллоп біля узбережження штату Вірджинія. Ракета «Конестога» за дві хвилини до закінчення передстартового відліку з незрозумілих причин піднялася зі стартового столу і через 45 секунд польоту вибухнула. Уламки 200-тонної ракетиносія, яка мала вивести на орбіту тисячокілограмову автономну платформу «Метеор», упали в океан.

● *Абу-Дабі*

Збройні сили збільшуються

З пропозицією збільшити чисельність спільних збройних сил Ради співробітництва арабських держав Перської затоки до 25 тисяч виступили начальники штабів країн — членів Ради. Як стало відомо в еміратській столиці, воєначальники прийняли це рішення на дводенній зустрічі, що завершилася в понеділок у столиці Саудівської Аравії Ер-Ріяді.

● *Прага*

Безпека сьогодні і завжди

26—27 жовтня у Празі відбудеться засідання Старшої (керуючої) ради Організації з безпеки і співробітництва в Європі.

Як поінформували журналістів 24 жовтня у Міністерстві закордонних справ України, головними питаннями, які винесено на обговорення учасників засідання, є проблема розбудови загальної, всеохоплюючої моделі безпеки для Європи XXI століття, а також роль ОБСЄ у врегулюванні конфлікту на території колишньої Югославії.

Українську делегацію на засіданні очолить посол України в Австрії, постійний представник України при міжнародних організаціях у Відні Микола Макаревич.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Без конфліктів

УКРАЇНА послідовно виступатиме за створення такої моделі безпеки, яка б базувалася на недопущенні розподілу Європи на зони особливої відповідальності чи зони особливих інтересів тих чи інших держав — членів ОБСЄ і виходила б з того, що усі держави несуть рівну відповідальність за стабільність у Європі і мають рівні гарантії безпеки.

Про це заявив у своєму виступі Надзвичайний і Повноважний Посол України в Австрії, голова української делегації на семінарі, присвяченому 20-річчю Хельсінкського заключного акта, який 20 жовтня завершив свою дводенну роботу у Женеві, Микола Макаревич. Я запитала Миколу Макаревича про те, яку оцінку можна дати діяльності НБСЄ, сьогоднішній ОБСЄ, протягом минулого 20-річчя.

— Україна оцінює діяльність організації дуже позитивно. ОБСЄ займає в Європі провідне становище в плані забезпечення безпеки та співробітництва в цьому регіоні. Є багато міжнародних організацій, які займаються цими питаннями. Це і ООН, і вже створені європейські структури, які працюють на Європейському континенті протягом останніх 20 років. Це і Рада Європи, і Західноєвропейська рада, це і НАТО, й інші субрегіональні організації. Проте НБСЄ, як вона працювала в ці останні роки, займається не прямим забезпеченням безпеки, а має головне завдання: проводити превентивну дипломатію, недопущення конфліктів, розглядання на ранній стадії проблем та кризових явищ у країнах і між країнами з тим, щоб вже на цьому ранньому етапі подолати їх і знайти розв'язання мирним шляхом. В Україні діє місія ОБСЄ. Сьогодні ми позитивно оцінюємо роботу місії, того, що вона приділяє головну увагу діяльності забезпечення прав національних меншин. Для України це питання є дуже гострим саме з погляду на забезпечення прав нацменшин та депортованих народів, які були насильно виселені з України і зараз повертаються назад.

— Як ви оцінюєте перспективи співпраці між Україною і ОБСЄ?

— Таку перспективу я оцінюю дуже високо. Нарешті ми стали повноправними членами цієї організації. Свого часу, коли створювалася ОБСЄ, Україна хотіла брати участь у переговорному процесі. Але при тій системі в Радянському Союзі Україну не підтримали, незважаючи на те, що вона була членом ООН і що вона підписала усі Паризькі мирні договори. Для нас дуже важливо, щоб у Європі був спокій та розвивалося співробітництво. Це важливо для розв'язання багатьох проблем, що існують між державами в Європі. Це і економічні відносини, проблеми національних меншин, міграція населення. Тому, якщо ми не вирішимо через ОБСЄ та інші міжнародні організації питання економічної співпраці, то саме в цій площині можуть виникнути великі протиріччя і ситуації, які приведуть до політичних ускладнень. Україна готова сприяти роботі ОБСЄ і брати активну участь у цьому процесі, тому що всі вищезгадані питання стосуються тією чи іншою мірою й України.

Тамара ТАРНАВСЬКА.
Женева

(Укрінформ).

Підняття температури гарантовано

ВИБИРАТИ — справа відповідальна. Від правильності нашого вибору часто залежить щасливе сімейне життя, кар'єра, повага знайомих та сусідів. Ви обрали здоровий спосіб життя? Отже, маєте шанс померти здоровим. Ви віддали свій голос за хорошого президента? Хто знає, може, він справді виведе державу з економічної кризи. Ви голосуєте за незалежність?

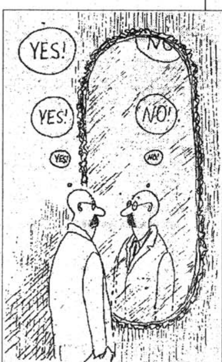
А ось щодо цього говоритимемо обережно. Ще не згасли пристрасті навколо здобуття незалежності Україною. Отож природно, що наші громадяни з розумінням ставляться до бажання інших народів створити свої суверенні держави. Трохи інакше ставлення, коли від центру воліють відірватися автономії чи провінції. У такому разі зрозуміле занепокоєння щодо втрати цілісності територій та порушення закону про недоторканність кордонів. І, мабуть, українці, як ніхто інший, розуміють канадців, які з занепокоєнням чекають 30 жовтня. У котрий раз канадська франкомовна провінція Квебек вирішуватиме, суверенна вона чи ні.

Пригадаємо історію. Англо-французьке протистояння існує з часу завоювання Канади (до того французької колонії) англійцями, тобто з 1763 року. Протягом двох віків таку атмосферу підтримували численні утиски з боку англійців: заборона французької мови, зверхнє ставлення завойовників до завойованих, що практично унеможливило існування французької буржуазії і вихід франкомовних канадців до вищих ешелонів влади.

У 60-х роках, коли проблеми демократії та рівних прав людини набули надзвичайної популярності в світі, зміни відбулися і в провінційному Квебеку. Він прокинувся від периферійного сну, став на ноги, модернізувався і перетворився на індустріальний центр. Одночасно з'явилася і франкомовна політична еліта, яка почала розмову про відновлення історичної справедливості: якщо не вся Канада, то хоча б Квебек — для французів. Цю ідею підтримала квебекська молодь, а, як відомо, саме вона робить революції. 1968 року молоді люди, що здобули певні респектабельні місця, створили Квебекську партію, яка вже 1976 року вперше перемогла на місцевих виборах.

Під її натиском через чотири роки в Квебеку пройшов перший референдум, на якому місцевим мешканцям довелося визначатися, чи хочуть вони жити в політично незалежному Квебеку, який буде пов'язаний зі столицею тільки економічно. І перший референдум закінчився для партії поразкою: 60 відсотків населення відповіли «ні».

Оттава зітхнула з полегшенням. Здавалося, сепаратистським настроям настав край. Але сталося несподіване: економічна криза 1990—1992 років, від якої найбільше потерпів Квебек, знову реанімувала ідею від'єднання від Канади. Маленької перерви було достатньо, щоб Квебекська партія зміцніла, виробила чітку стратегію і на загальноканадських виборах 1993 року здобула вже чимало мандатів у парламенті. Перемогу підкріпили місцеві вибори до Національної асамблеї Квебеку, які пройшли минулого року: більшість голосів знову дісталася кандидатам від Квебекської партії.

І цього разу загроза розвалу Канади виглядає реальнішою, ніж п'ятнадцять років тому. Нині Оттава погрожує економічною ізоляцією, яка очікує на провінцію у разі, коли та висловиться за відділення. Проте, за свідченням експертів одного з провідних банків країни — Монреальського, цього року показники прогресу в економіці Квебеку значно кращі за загальноканадські. Окрім того, участь Канади, а отже і Квебеку, в Північноамериканській угоді про вільну торгівлю (НАФТА) занадто інтегрували цей регіон в загальноконтинентальну економіку, щоб він раптом опинився в ізоляції. І приватний бізнес навряд чи дослухатиметься до закликів політиків розірвати будь-які контакти з Квебеком, бо це серйозно вдарить по кишені. Проблема Канади полягає ще й у тому, що економічні зв'язки між її провінціями мають скоріше фрагментарний характер: провінції міцніше пов'язані зі США, ніж між собою, а в межах НАФТА такі зв'язки дедалі розширюються.

Отож Канаді є чого боятися. Навіть якщо жовтневий референдум і не підтримає ідею від'єднання Квебеку від держави, глава Квебекської партії Жак Паризо обіцяє самочинно підписати кілька указів, які де-факто означатимуть політичне від'єднання. У разі, коли під час референдуму таки буде здобуто перемогу, приклад Квебеку, очевидно, надихне і мешканців Британської Колумбії та Альберти, де сепаратистські настрої також популярні.

30 жовтня Квебек зробить свій вибір. Головне — щоб він був правильний.

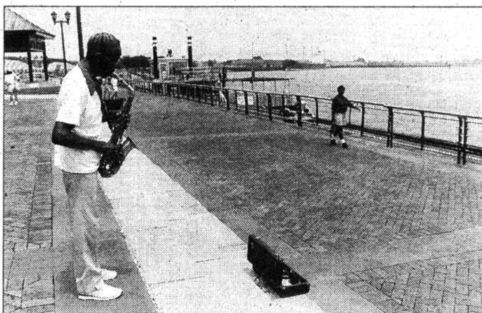
Наталя ФІЛІПЧУК.

Ти — мені, я — тобі

В Софії підписано міжурядову угоду про взаємне надання нерухомого майна для потреб дипломатичних і консульських представництв Республіки Болгарія в Україні і України — в Республіці Болгарія. З української сторони документ підписав заступник міністра закордонних справ України Юрій Рилач, з болгарської — головний секретар МЗС Болгарії Володя Нейков.

Документ передбачає, зокрема, надання на 50 років у безоплатне користування споруд посольства Болгарії у Києві та консульства в Одесі. Україна також на взаємовигідній основі одержить можливість розвивати свою дипломатичну місію в Софії, — повідомляє Укрінформ.

Цього ж дня українські та болгарські дипломати обговорили стан міждержавних взаємин, розширення правової бази двосторонніх відносин, а також питання підготовки наступного візиту міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка до Софії. Візит відбудеться наприкінці листопада.

Нью-Орлеан (США). На березі Міссісіпі.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

З якого роду-племені...

У посольстві України в Литовській Республіці відбулося вручення грамот Міністерства культури України представникам громади українців Литви, які брали активну участь в пропаганді і розвитку української культури та освіти в Литві.

Нагороди вручено Людмилі Жильцовій — голові громади, Людмилі Зайцевській за освітлення життя та діяльності української діаспори, Юрію Панькову і Наталії Михайловій — ведучим української радіопередачі, Віктору Чорнишуку та Валерію Лобунцю — авторам та ведучим української телепередачі «Трембіта», Тетяні Моргун — директору української недільної школи і керівнику дитячого фольклорного ансамблю «Веселка», Тетяні Лісовській — директору української недільної школи, Надії Непорожній — голові Асоціації україністів Литви, Ірині Ільницькій, Оксані та Роману Ластов'якам — учасникам сімейного вокально-інструментального ансамблю «Світлиця».

Посол України в Литовській Республіці Ростислав Білодід поздоровив нагороджених і подякував їм за велику просвітницьку роботу по збереженню культури, мови, національної самосвідомості населення Литви українського походження і великий вклад у розвиток українсько-литовських культурних зв'язків. Про це повідомив Укрінформ.

ВИ СПЛАЧУЄТЕ ЛИШЕ ЗА ДОСТАВКУ!

Ви маєте можливість приєднатися до життя столиці, ставши передплатником масових рекламно-інформаційних газет «РІО» та «БІЗНЕС РІО».

РІО - це найбільша рекламна газета. Вона видається мільйонним тиражем і безплатно доставляється у кожну поштову скриньку Києва.

«РІО» - це інформація на кожен день, реклама від організацій, приватні оголошення.
Передплатіть газету «РІО» - і ви будете в центрі столичних подій! Вартість передплати на півроку-360 тис крб.

Передплатний індекс: 30694.

БІЗНЕС РІО - щотижневий безплатний додаток до газети «РІО», який доставляється в організації як в державні, так ікомерційні, інофірми, СП і посольства.

На його сторінках ви знайдете: рекламу, підсумки торгів на УМВБ, курси валют, найновішу інформацію від податкової інспекції, коментарі та роз'яснення Антимонопольного комітету України, багато інших корисних і цікавих повідомлень.

Передплатіть газету «БІЗНЕС РІО» - це корисно для вашої справи. Вартість передплати на півроку - 660 тис крб.

Передплатний індекс: 33650.

ЗБІРНИКИ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

- ЗАПОРУКА УСПІХУ ВАШОЇ СПРАВИ.

Нові закони, роз'яснення до них, інструкції з оподаткування, методичну літературу Міністерства фінансів та ГДПІ України ми періодично надсилатимемо Вам протягом календарного року з моменту надходження грошей на наш розрахунковий рахунок.
Для цього необхідно стати нашим абонентом.
Вартість річної передплати 20 млн крб. з урахуванням ПДВ.
Довідки по тел. 443-6581.

Передплатний індекс: 74236.

Всем деловым партнерам
ПРИВАТБАНК предлагает НОВУЮ УСЛУГУ:

Открытие и ведение валютных счетов в
- ПОЛЬСКИХ ЗЛОТЫХ
- ЧЕШСКИХ КРОНАХ
- РУМЫНСКИХ ЛЕЯХ
- СЛОВАЦКИХ КРОНАХ

Приватбанк осуществляет покупку-продажу за карбованцы, конвертацию в валюты дальнего и ближнего зарубежья.

Обращайтесь в Приватбанк!

Телефоны в Днепропетровске:
(0562) 79-04-06, 79-06-06,
79-06-04, 67-23-57
факс: (0562) 78-25-74, 78-21-84

ЭнергоТехКомплект *предлагает:*
(044) 413-77-85

ШИРОКИЙ АССОРТИМЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКОГО ОБОРУДОВАНИЯ со склада в Киеве

- ***Контактное оборудование*** (автовыключатели, пускатели, рубильники, электрошкафы и т.д.)
- ***Электронагревательное оборудование*** (ТЕНы, электрокотлы, калориферы)
- ***Электротовары*** (электросчетчики, розетки, лампочки и т.д.)
- ***Кабельно-проводниковая продукция*** (кабели, провода, шнуры)

ATTENTION

Концерн «Укрпромінвест»
реалізує зі складу в Києві:

- ✓ арахіс;
- ✓ какао-порошок;
- ✓ ізюм;
- ✓ ванілін;
- ✓ каву смажену в зернах

Київ (044) 462-57-37.

Организация реализует со склада в г. Днепропетровске

ШИНЫ и АККУМУЛЯТОРЫ

для грузовых и легковых автомобилей, сельхозтехники, погрузчиков и мотоциклов.
Самовывоз и вагонные поставки.

Тел.: (0562) 44-00-44, 44-54-48; факс 44-24-06.

Организация реализует со склада в Киеве
АВТОТЕХНИКУ:
- **ГАЗ - 31029 "Волга",**
- **ГАЗ - 330210 "Газель",**
- **УАЗы всех модификаций.**

Тел./факс 517-3647, тел. 516-8514
"В"

"МАЖЕЙКЮ НАФТА" ПРОИЗВОДИТ
ТОЛЬКО ЭКОЛОГИЧЕСКИ ЧИСТЫЕ

Неэтилированный бензин А-76	за 1т - **180 $**
Неэтилированный бензин А-92	за 1т - **195 $**
Неэтилированный бензин АИ-95	за 1т -. **200 $**
Неэтилированный бензин АИ-98	за 1т - **210 $**
Дизельное топливо	за 1т - **147 $**
РТ	за 1т - **153 $**
Сжиженный газ	
Битум	

ЗВОНИТЕ ПРЯМО СЕЙЧАС:
тел.: 01/293/92562
01/293/92561
01/293/92613
факс.: 01/293/92614
5526, Мажейкяй, Литва

«Энергосбережение»

Производим плиты теплоизоляционные перлито-фосфогипсовые, размер: 300×200×80.
Температура применения — до 700° с.
Тел./факс: (044) 225-50-68, 225-30-28.

Спорт

Мурзін — на висоті, а от «Київ-Баскет» ...

Позавчора українські клуби грали в гостях матчі Кубка Європи. Віцечемпіонові нашої країни «Київ-Баскету» протистояв знаменитий французький «Лімож» — клубний чемпіон континенту 1993 року. З нинішнього сезону його очолює тренер збірної Ізраїлю Цві Шерф. Є в команді й американські гравці: Реймонд Браун, який добре зарекомендував себе в клубі НБА «Атланта Хокс», та Ларрі Мідлтон.

Перед «Ліможем» стоїть конкретне завдання: виграти Кубок Європи. Що ж, він, здається, зробив ще один упевнений крок до досягнення мети, переігравши «Київ-Баскет» — 97:64. Такий результат, зрозуміло, пригнічує. Хоча після першої половини зустрічі наша команда програвала лише 14 очок. І коли б матч завершився з таким розривом, то залишалися певні надії на підсумковий успіх. Адже кияни 1 листопада приймають «Лімож» у спорткомплексі «Меридіан».

На висоті був лише Євген Мурзін — найкращий бомбардир попереднього чемпіонату України, який приніс команді 28 очок.

Поступився у Греції «ПАОКу» київський «Будівельник» — 68:76 (29:43). Але справи в нашого чемпіона не такі вже й кепські. Адже, сподіватимемося, дефіцит у вісім очок ліквідувати йому цілком до снаги. Матч у Салоніках зібрав 12 тисяч глядачів, які,зрозуміло, українську команду не підтримували. У першій половині зустрічі греки вели в рахунку 16 очок. Здавалося, що їм вдасться розвинути успіх. Але кияни перегрупувалися. Особливо вдало вони закінчили матч. Найрезультативнішими у гостей були: Лохманчук — 18 очок, Яйло — 16, Харченко — 12. У господарів Ніколаїдіс та Прелевич заробили по 16 очок.

Повторний поєдинок — 31 жовтня, у спорткомплексі Політехнічного університету.

***

Першість країни з футболу. Друга ліга. Група А. 19-й тур. Оболонь — Галичина — 1:1, Автомобіліст — Карпати — 1:1, Хімік — Чорноморець-2 — 3:0, Хутровик — Олімпія — 1:0, Керамік — Нива — 0:0, ЦСКА — Скіфи — 4:0, Система-Борекс — Гарай — 2:0, Газівник — Схід — 1:0, Меліоратор — Водник — 0:6.

***

Чемпіонат МХЛ. СКА (Санкт-Петербург) — Сокіл (Київ). 4:2. Свій наступний домашній матч київські хокеїсти проведуть у Палаці спорту 29 жовтня. Вони прийматимуть ЦСКА (Москва). Початок гри — о 13.00.

***

Бронзові призери чемпіонату Європи-95 в одиночному катанні Олена Ляшенко і В'ячеслав Загороднюк, а також танцювальна пара Олена Грушина — Руслан Гончаров і спортивна — Олена Бєлоусовська — Сергій Поталов вирушили до Детройта (США), де сьогодні стартують у традиційному міжнародному турнірі з фігурного катання «Скейт Америка».

Запитуєте — відповідаємо

Кому підвищено пенсії

У зв'язку з постановою Кабінету міністрів від 2 жовтня ц.р. № 776 про підвищення розмірів пенсій та збільшення компенсаційних виплат деяким категоріям пенсіонерів до «Голосу України» стали часто телефонувати ветерани війни і праці з проханням пояснити, що значить «деяким категоріям», кому саме? А ще: чому лише частина компенсацій виплачуватиметься разом з пенсією, а решта — окремо?

Редакція попросила відповісти на ці запитання першого заступника міністра соціального захисту населення України Б. Алєйника.

— Відповідно до згаданої постанови уряду, — сказав Борис Григорович, — з 1 жовтня цього року пенсії буде збільшено в 1,22 раза усім, кому вони були призначені згідно з законами України «Про пенсійне забезпечення», «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ», «Про статус і соціальний захист громадян, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Що стосується щомісячних компенсаційних виплат, то їх розмір з 1 жовтня ц.р. становить 1623 тисячі карбованців, а тим, хто одержує соціальну пенсію за віком, — 812 тисяч карбованців. З 1 листопада частина компенсаційної виплати (537 тис. карбованців) буде виплачуватися по одній відомості з пенсією, а решта (1086 тис. крб.) — за окремими відомостями. Це зумовлено можливостями Пенсійного фонду України.

Запитання тижня

Чи збудеться мрія українських художників?

А МРІЯЛИ наші митці про те, щоб зібрати колись зі всього світу картини, створені живописцями-українцями, й побачити їх разом. На такій виставці тим, хто сумнівається в очевидній величі досягнень наших майстрів пензля, справді довелося б сором'язливо мовчати. Адже експонували б у просторих залах полотна Олекси Грищенка (Франція) й Миколи Глущенка, Василя Кричевського (Венесуела) і його брата Федора, Олекси Новаківського й Івана Труша, Михайла Дерегуса й Василя Касіяна... Немало зусиль художники Києва доклали, щоб нарешті мати гідний такої експозиції виставочний зал. І коли до здійснення мрії залишалося зовсім мало часу, на їхнім шляху стали урядовці.

Сорок років тому пейзажисти, портретисти, баталісти столиці переобладнали колишні гаражі в експозиційні зали. 1987 року тодішній уряд України вирішив допомогти митцям і прийняв рішення про реконструкцію Республіканського виставочного павільйону. Було розширено його площу, змінено фасад, і павільйон в остаточному варіанті мав усі можливості стати одним із кращих у Європі.

Як не гірко про це писати, але після проголошення незалежності України реконструкція павільйону стала йти дуже повільно. Що ж можновладці? Замість того, щоб протягти руку допомоги митцям, своєю постановою від 21 березня 1995 року уряд вирішив відібрати павільйон й перетворити його на місце протокольних прийомів та офіційних зустрічей. Тим самим перекреслено всі сподівання художників на краще майбутнє.

Зрозуміло, що такі дії офіційного Києва не могли не сколихнути громадськість. Газети опублікували протести мистецької інтелігенції, звернення до Президента, 12 жовтня поточного року з листом до Президента України Л.Кучми та Прем'єр-міністра Є.Марчука звернулися голова Спілки художників України В.Чепелик, ректор Української академії мистецтва А.Чебикін та провідні майстри пензля й мистецтвознавці країни. 13 жовтня на пленарному засіданні Верховної Ради пролунала заява голови постійної Комісії з питань культури і духовності М.Косіва, в якій депутати протестують проти дій уряду. Заяву підтримав Голова Верховної Ради України О.Мороз.

Але ситуація не змінюється на краще. 16 жовтня заступник міністра культури В.Кравченко видав наказ про створення ліквідаційної комісії щодо передання виставочного павільйону господарському управлінню Кабінету міністрів України. Роботу цієї комісії планується спішно закінчити за два тижні, до 27 жовтня.

Може, і наївно прозвучить моє запитання, але я задам його київським можновладцям. Павільйон можна забрати, але чи здатен хтось убити мрію, виплекану митцями? Оскільки «верхи» глухі до прохань «низів», сам і відповім на нього, перефразувавши вираз Віктора Гюго: «Ніхто не здатен зупинити ідею, час якої настав».

Григорій МЄСТЕЧКІН,
мистецтвознавець.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 359362.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311203.